

prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Central (jud: M. Bușuleac)
instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (jud: G. Vavrin, I. Dănăilă, T. Berdilă)

DECIZIE

11 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru
Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Lidia Ștefăniță, reprezentată de avocatul Maxim Todorov,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Lidia Ștefăniță împotriva lui Ion Ștefăniță și Mariei Ștefăniță, intervenient accesoriu Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”, Serviciul Cadastral Teritorial Cahul cu privire la declararea nulității contractului de donație, repunerea părților în situația anterioară, rectificarea înscrierii în Registrul bunurilor imobile și încasarea cheltuielilor de judecată.

împotriva deciziei din 17 decembrie 2020 a Curții de Apel Cahul,

c o n s t a t ă :

La 16 iulie 2019, Lidia Ștefăniță a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ion Ștefăniță și Maria Ștefăniță, intervenient accesoriu IP „Agenția Servicii Publice”, Serviciul Cadastral Teritorial Cahul cu privire la declararea nulității contractului de donație, repunerea părților în situația anterioară, rectificarea înscrierii în Registrul bunurilor imobile și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că a încheiat căsătoria cu Ion Ștefăniță la data de 22 septembrie 1984 și s-au aflat în căsătorie până la 24 septembrie 2004, când au divorțat.

Pe parcursul căsătoriei din contul mijloacelor bănești proprietatea comună în devălmășie obținute de la SA „Mecservice” a fost cumpărat bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX.013.01, situat în mun. Cahul, str. Trandafirilor 20A, fiind achitat prețul conform facturilor de expediție nr. 239112, nr. 039021, nr. 239151 din 29 decembrie 2001, 16 octombrie 2001, 22 martie 2001 la suma de 4 425 de lei și din 22 martie 2001 la suma 2 477 de lei.

Totodată, reclamanta a specificat că deși există hotărârea Consiliului SA „Mecservice” din 23 noiembrie 1999, prin care s-a decis vânzarea acestui bun imobil, nu a fost întocmit contract de vânzare-cumpărare, din care motiv Ion Ștefăniță s-a adresat în instanța de judecată, solicitând recunoașterea dreptului de proprietate asupra imobilului.

A mai afirmat că prin hotărârea din 10 mai 2005 a Judecătorei Cahul s-a admis acțiunea lui Ion Ștefăniță; s-a recunoscut dreptul de proprietate a lui Ion Ștefăniță asupra construcțiilor nefinisate: depozit cu suprafața de 142,72 m.p., secția de lăcătușii cu suprafața de 160,5 m.p. și clădirea administrativă cu suprafața de 104,28 m.p., amplasate în or. Cahul, str. Trandafirilor 20A; s-a recunoscut dreptul de superficie a lui Ion Ștefăniță asupra terenului aflat sub construcțiile nefinisate amplasate la adresa or. Cahul, str. Trandafirilor 20A, cu suprafețele respectiv de 142,72 m.p., 160,5 m.p., 104,28 m.p., cu obligarea organului cadastral de a înregistra dreptul de proprietate și de superficie în Registrul bunurilor imobile.

Reclamanta a menționat că după divorțul dintre Ion Ștefăniță și Lidia Ștefăniță la 24 septembrie 2004, Ion Ștefăniță s-a căsătorit cu Maria Ștefăniță.

La 11 martie 2013, Ion Ștefăniță a încheiat contract de donație cu soția sa, Maria Ștefăniță, prin care a donat acesteia $\frac{1}{2}$ cotă-parte din bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX.013.01, situat în mun. Cahul, str. Trandafirilor 20A.

Lidia Ștefăniță a învederat că contract de donație a fost încheiat fără acordul fostei soții, Lidia Ștefăniță, deși bunul imobil era proprietate comună în devălmășie, fiind dobândit din contul mijloacelor bănești acumulate în timpul căsătoriei și achitate în anul 2000 – 2001, când se aflau în relații de căsătorie cu pârâtul. Despre încheierea contractului de donație a aflat când a ridicat certificatul din Registrul bunurilor imobile.

A afirmat că, pârâții cunoșteau despre faptul că bunul imobil litigios a fost dobândit în timpul căsătoriei lui Ion Ștefăniță cu Lidia Ștefăniță, iar la încheierea contractului de donație a fost prezentat titlu de proprietate, și anume hotărârea din 10 mai 2005 a Judecătorei Cahul, în care era explicit argumentat că banii pentru procurarea bunului au fost achitați în anii 2000-2001.

Astfel, pentru a diminua patrimoniul, Ion Ștefăniță cu rea-credință a donat celei de a doua soții, Maria Ștefăniță, $\frac{1}{2}$ cotă-parte din bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX.013.01, situat în mun. Cahul, str. Trandafirilor 20A, iar Maria Ștefăniță cu rea-credință a acceptat donația făcută de soț.

Reclamanta a indicat că în astfel de circumstanțe nu poate partaja proprietate comună în devălmășie în privința bunului imobil, deoarece după fostul soț, Ion Ștefăniță este înregistrat cu drept de proprietate doar $\frac{1}{2}$ din bunul imobil, iar dânsa nu dorește să-i fie atribuită $\frac{1}{4}$ din întregul bun imobil, în situația în care conform legii are dreptul la cel puțin $\frac{1}{2}$ cotă-parte.

Totodată, reclamanta cu trimitere la prevederile art. 219 Cod civil (în redacția până la 1 martie 2019), a susținut că instanța de judecată urmează să repună părțile în situația anterioară încheierii contractului de donație nr. 2852 din 11 martie 2013 prin restituirea a $\frac{1}{2}$ cotă-parte din bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX.013.01, situat în mun. Cahul, str. Trandafirilor 20A în proprietatea lui Ion Ștefăniță.

A mai notat că Serviciul Cadastral Teritorial Cahul nu va putea înregistra în calitate de proprietar după anularea contractului de donație pe Lidia Ștefăniță și Ion Ștefăniță decât dacă în hotărârea judecătorească va fi stabilit expres faptul că are loc rectificarea înscrierii în Registrul bunurilor imobile.

Prin hotărârea din 1 iulie 2020 a Judecătorei Cahul, sediul Central s-a admis acțiunea. S-a declarat nul contractul de donație nr. 2852 din 11 martie 2013, încheiat între Ion Ștefăniță și Maria Ștefăniță, prin care a fost donată $\frac{1}{2}$ cotă-parte din bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX01301, situat în mun. Cahul, str. Trandafirilor 20A. S-au repus părțile în situația anterioară încheierii contractului de

donatie nr. 2852 din 11 martie 2013 încheiat între Ion Ștefăniță și Maria Ștefăniță, cu rectificarea înscrierii în Registrul bunurilor imobile, prin radierea dreptului de proprietate a Mariei Ștefăniță și înregistrarea după Ion Ștefăniță a ½ cotă-parte din bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX01301, situat în or. Cahul, str. Trandafirilor 20A. S-a încasat în mod solidar de la Ion Ștefăniță și Maria Ștefăniță în beneficiul Lidiei Ștefăniță cheltuielile de judecată în mărime de 1 000 de lei.

Invocând netemeinicia hotărârii primei instanțe, la 30 iulie 2020 Maria Ștefăniță, a declarat apel, prin care a solicitat casarea integrală a hotărârii cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingerea acțiunii, ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 17 decembrie 2020 a Curții de Apel Cahul s-a admis apelul declarat de Maria Ștefăniță. S-a casat integral hotărârea din 1 iulie 2020 a Judecătorei Cahul, sediul Central, în cauza civilă, la acțiunea Lidiei Ștefăniță împotriva lui Ion Ștefăniță și Mariei Ștefăniță, intervenient accesoriu IP „Agenția Servicii Publice”, Serviciul Cadastral Teritorial Cahul, și s-a pronunțat o nouă hotărâre, după cum urmează: S-a respins acțiunea înaintată de Lidia Ștefăniță împotriva lui Ion Ștefăniță și Maria Ștefăniță, intervenient accesoriu IP „Agenția Servicii Publice”, Serviciul Cadastral Teritorial Cahul cu privire la declararea nulității contractului de donație, repunerea părților în situația anterioară, rectificarea înscrierii în Registrul bunurilor imobile și încasarea cheltuielilor de judecată, ca fiind neîntemeiată. S-au anulat măsurile de asigurare aplicate asupra imobilului cu nr. cadastral XXXXX.013.01, situat în mun. Cahul, str. Trandafirilor 20A, aplicate prin încheierea din 22 iulie 2019 a Judecătorei Cahul, sediul Central.

Pentru a decide astfel, prin prisma art. 369 alin. (2) și (3), 827 alin. (1) Cod civil (în redacția până la 1 martie 2019), art. 21 alin. (2) și (3) Codul familiei, art. 118, 121 Cod de procedură civilă, Colegiul a constatat ca fiind neîntemeiată pretenția Lidiei Ștefăniță referitor la declararea nulității contractului de donație nr. 2852 din 11 martie 2013, încheiat între Ion Ștefăniță și Maria Ștefăniță, prin care fost donată ½ cotă-parte din bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX01301, situat în mun. Cahul, str. Trandafirilor 20A.

Astfel, instanța de apel a învederat că înscrisurile anexate la dosar denotă cu certitudine că Lidia Ștefăniță s-a aflat în relații de căsătorie cu Ion Ștefăniță din 22 septembrie 1984 până la 24 septembrie 2004, când au divorțat.

După desfacerea căsătoriei, la 10 mai 2005 prin hotărârea Judecătorei Cahul s-a recunoscut dreptul de proprietate a lui Ion Ștefăniță asupra construcției nefinisate: depozit cu suprafața de 142,72m.p., secția de lăcătușărie cu suprafața de 160,5m.p. și clădirea administrativă cu suprafața de 104,28 m.p., amplasate în mun. Cahul, str. Trandafirilor 20A. S-a recunoscut dreptul de suprafață a lui Ion Ștefăniță asupra terenului aflat sub construcțiile nefinisate, amplasate la adresa mun. Cahul, str. Trandafirilor 20A, cu suprafața de 142,72m.p., 160,5 m.p. și 104,28 m.p.

Ion Ștefăniță a înregistrat la 08 iunie 2005 în Registrul bunurilor imobile, dreptul său de proprietate asupra bunurilor imobile dobândite prin hotărârea din 10 mai 2005 a Judecătorei Cahul.

La 19 decembrie 2006, Ion Ștefăniță a înregistrat căsătoria cu Maria Ștefăniță (Rîcu).

Pe parcursul căsătoriei cu Maria Ștefăniță, intimatul Ion Ștefăniță a donat la 11 martie 2013 soției sale, Maria Ștefăniță, ½ din bunul imobil cu nr. cadastral

XXXXX.013.01, situat în mun. Cahul, str. Trandafirilor 20A, construcție nefinalizată (oficii și finanțe) cu suprafața de 104,28 m.p.

În contextul circumstanțelor enunțate, Colegiul a menționat că pentru a fi incidente în prezenta cauză dispozițiile art. 369 alin. (2), (3) Cod civil (în redacția până la 1 martie 2019) în coroborare cu art. 21 alin. (2), (3), (4) Codul familiei, intima Lidia Ștefăniță urma să demonstreze prin probe pertinente și concludente, dreptul său de proprietar devălmaș asupra bunului imobil cu nr. cadastral XXXXX.013.01, situat în mun. Cahul, str. Trandafirilor 20A, construcție nefinalizată (oficii și finanțe) cu suprafața de 104,28 m.p., obiect al contractului de donație nr. 2852 din 11 martie 2013, or, din probele administrate la dosar, se atestă cu certitudine că Ion Ștefăniță a dobândit și înregistrat dreptul de proprietate asupra bunului imobil cu nr. cadastral XXXXX.013.01, situat în mun. Cahul, str. Trandafirilor 20A, după data divorțului său de intimata Lidia Ștefăniță, iar în virtutea dispozițiilor art. 20 alin. (5) Codul familiei, sunt proprietate în devălmășie a soților bunurile care au fost dobândite din ziua încheierii căsătoriei până în ziua încetării acesteia.

Astfel, în opinia Colegiului intimata Lidia Ștefăniță nu a prezentat instanței de apel o hotărâre judecătorească definitivă în temeiul căreia bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX.013.01, situat în mun. Cahul, str. Trandafirilor 20A, să fie recunoscut ca proprietate comună în devălmășie a foștilor soți Ion Ștefăniță și Lidia Ștefăniță, situație care la încheierea contractului de donație din 11 martie 2013 ar fi impus intimatului Ion Ștefăniță, sub sancțiunea nulității, acordul în scris al intimatei Lidia Ștefăniță.

Colegiul nu a considerat neîntemeiate invocările intimatei în sensul că banii pentru procurarea bunului imobil cu nr. cadastral XXXXX.013.01 au fost achitați în anii 2000 – 2001, fapt constatat în hotărârea din 10 mai 2005 a Judecătoriei Cahul, perioadă în care se afla în relații de căsătorie cu Ion Ștefăniță, întrucât aceste circumstanțe sunt irelevante pentru soluționarea cauzei, reieșind din obiectul acțiunii de declarare a nulității contractului de donație. Sursele financiare utilizate pentru procurarea bunului imobil, nu prezintă importanță pentru cauză și nici nu confirmă temeinicia cerinței de declarare a nulității contractului de donație, în condițiile în care intimata nu a demonstrat prin probe pertinente dreptul său de proprietar devălmaș al bunului imobil cu nr. cadastral XXXXX.013.01. Acel fapt că bunul imobil a fost procurat în perioada căsătoriei între Ion Ștefăniță și Lidia Ștefăniță, însă dreptul de proprietate asupra acestuia a fost dobândit și înregistrat la organul cadastral după desfacerea căsătoriei, nu atestă în mod automat că respectivul bun imobil este proprietate comună în devălmășie a foștilor soți, ori, în cazul bunurilor imobile, dreptul de proprietate se dobândește la data înscrierii în registrul bunurilor imobile, cu excepțiile prevăzute de lege, pornind de la sensul dispozițiilor art. 321 alin. (2) Cod civil (în redacția până la 1 martie 2019).

Drept consecință, Colegiul a considerat că prima instanță neîntemeiat a constatat că bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX.013.01 fiind procurat din contul mijloacelor bănești proprietate comună în devălmășie, și că la data încheierii contractului de donație 11 martie 2013, Ștefăniță Ion urma să solicite acordul scris al fostei soții, Ștefăniță Lidia, situație care în temeiul legii duce la nulitatea absolută a contractului de donație din 11 martie 2013, or, Ștefăniță Lidia nu a demonstrat că bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX.013.01, obiect al contractului

de donație, este proprietate comună în devălmășie a sa și a lui Ștefăniță Ion pentru a fi necesar acordul în scris al său la donarea bunului imobil.

A mai specificat că eronat apelanta Maria Ștefăniță a invocat că dreptul de proprietate asupra bunului imobil cu nr. cadastral XXXXX.013.01 a fost înregistrat de Ștefăniță Ion în timpul căsătoriei cu dânsa, ori, din probele anexate la dosar, rezultă clar că Ștefăniță Ion a înregistrat dreptul său de proprietate asupra bunului imobil în litigiu la 8 iunie 2005, până la înregistrarea căsătoriei cu apelanta Ștefăniță Maria, 19 decembrie 2006, respectiv, bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX.013.01 nu poate fi considerat ca proprietate comună în devălmășie a soților Ștefăniță Ion și Ștefăniță Maria. Faptul că Ștefăniță Maria a făcut investiții în bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX.013.01 pentru a putea fi apt de folosință, confirm destinației, nu-i atribuie acesteia calitatea de coproprietar devălmaș a bunului.

Colegiul, având în vedere explicațiile părților, probele administrate la dosar, a considerat ca fiind lipsită de temei juridic și neprobată, cerința intimetei Ștefăniță Lidia referitor la declararea nulității contractului de donație nr. 2852 din 11 martie 2013 încheiat între Ștefăniță Ion și Ștefăniță Maria, prin care fost donată ½ cotă-parte din bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX01301, situat în mun. Cahul, str. Trandafirilor 20A, motiv pentru care respectiva cerință s-a respins, or contractul de donație fiind autentificat notarial se bucură de prezumția legalității și autenticității până la proba contrară, situație care nu a fost demonstrată, la caz, de către intimata Ștefăniță Lidia.

Ca consecință, Colegiul a considerat că urmează a fi respinse și cerințele intimetei Ștefăniță Lidia în ceia ce privește repunerea părților în situația anterioară încheierii contractului de donație din 11 martie 2013 și rectificarea înscrierii în registrul bunurilor imobile prin radierea dreptului apelantei Ștefăniță Maria asupra bunului imobil cu nr. cadastral XXXXX01301, situat în mun. Cahul, str. Trandafirilor 20A, întrucât înregistrarea dreptului de proprietate a apelantei Ștefăniță Maria asupra ½ cotă-parte din bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX01301, situat în mun. Cahul, str. Trandafirilor 20A s-a efectuat în baza unui act juridic legal. Astfel, dispozițiile art. 438 și 439 Cod civil (în redacția până la 1 martie 2019) nu sunt aplicabile cazului.

La 4 februarie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Lidia Ștefăniță, reprezentată de avocatul Maxim Todorov, a declarat recurs și a solicitat casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel a interpretat în mod eronat, a dat o apreciere eronată materialului probator, ceea ce a dus la soluționarea greșită a cauzei, iar erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Totodată, în susținerea recursului s-au indicat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Curtea de Apel Cahul a pronunțat decizia contestată la 17 decembrie 2020, copia deciziei motivate fiind expediată participanților la proces prin scrisoarea de însoțire din 25 ianuarie 2021 (f.d. 132), astfel, recursul, declarat la 4 februarie 2021, este în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 3 martie 2021, prin scrisoarea de însoțire nr. 2ra-571/21, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia cererii de recurs cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței timp de o lună de la data recepționării (f.d. 145), or, până la data examinării cauzei careva referinței în adresa instanței nu au parvenit.

Prin încheierea din 21 aprilie 2021 a Curții Supreme de Justiție recursul declarat de Lidia Ștefăniță, reprezentată de avocatul Maxim Todorov, a fost considerat admisibil și a fost fixat spre examinare într-un complet de 5 judecători, în vederea examinării fondului recursului.

În conformitate cu articolele 441 și 444 din Codul de procedură civilă, recursurile s-au examinat de un complet de 5 judecători, fără înștiințarea participanților la proces, însă data și ora ședinței a fost plasată pe pagina web a Curții Supreme de Justiție. Astfel, Colegiul a decis inoportună invitarea acestora, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței verificarea legalității hotărârii atacate. Totodată, toate punctele de drept care puteau exista în această cauză pot fi cercetate și soluționate în mod adecvat pe baza înscrisurilor prezente la dosar. În esență, recurenta și intimații au avut posibilitate să își prezinte poziția în scris și să răspundă la concluziile părții adverse.

Verificând decizia din 17 decembrie 2020 a Curții de Apel Cahul și, după caz, hotărârea din 1 iulie 2020 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, în limitele controlului de legalitate, în raport cu criticele invocate în recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că se impune respingerea recursului cu menținerea actului judecătoresc recurat, pentru motivele ce succed.

În conformitate cu articolul 445 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și, după caz, hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

În vederea respectării articolului 432 alin. (5) din Codul de procedură civilă, Colegiul nu a identificat niciun indiciu care, la prima vedere, ar putea ridica probleme de drept specificate la alin. (3) din articolul citat. Mai mult, recurenta nu a prezentat obiecții în privința acestui aspect procedural.

Esența articolelor 432 și 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă oferă instanței de recurs competența de a efectua un control al legalității deciziei atacate, nu și a temeiniciei acesteia. Astfel, se vor reține circumstanțele de fapt, privite în ansamblu, care au fost prezentate de părți și stabilite de instanțele de judecată în fazele procesuale anterioare, cu excepția situației în care constatările lor pot fi considerate arbitrare sau vădit nerezonabile.

În debut, Colegiul atestă că înaintând acțiune împotriva lui Ion Ștefăniță și Maria Ștefăniță, intervenient accesoriu IP „Agenția Servicii Publice”, Serviciul Cadastral Teritorial Cahul, Lidia Ștefăniță a solicitat declararea nulă a contractului

de donație nr. 2852 din 11 martie 2013, încheiat între Ion Ștefăniță și Maria Ștefăniță, prin care a fost donată ½ cotă-parte din bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX01301, situat în mun. Cahul, str. Trandafirilor 20A; repunerea părților în situația anterioară încheierii contractului de donație nr. 2852 din 11 martie 2013 încheiat între Ion Ștefăniță și Maria Ștefăniță, cu rectificarea înscrierii în Registrul bunurilor imobile, prin radierea dreptului de proprietate a Mariei Ștefăniță și înregistrarea după Ion Ștefăniță a ½ cotă-parte din bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX01301, situat în or. Cahul, str. Trandafirilor 20A; încasarea în mod solidar de la Ion Ștefăniță și Maria Ștefăniță a cheltuielilor de judecată în mărime de 1 000 de lei.

Fiind investită cu examinarea prezentei acțiuni prima instanță prin hotărârea din 1 iulie 2020 a declarat nul contractul de donație nr. 2852 din 11 martie 2013, încheiat între Ion Ștefăniță și Maria Ștefăniță, prin care a fost donată ½ cotă-parte din bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX01301, situat în mun. Cahul, str. Trandafirilor 20A. A repus părțile în situația anterioară încheierii contractului de donație nr. 2852 din 11 martie 2013 încheiat între Ion Ștefăniță și Maria Ștefăniță, cu rectificarea înscrierii în Registrul bunurilor imobile, prin radierea dreptului de proprietate a Mariei Ștefăniță și înregistrarea după Ion Ștefăniță a ½ cotă-parte din bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX01301, situat în or. Cahul, str. Trandafirilor 20A. A încasat în mod solidar de la Ion Ștefăniță și Maria Ștefăniță în beneficiul Lidiei Ștefăniță cheltuielile de judecată în mărime de 1 000 de lei.

Verificând legalitatea hotărârii primei instanțe, Curtea de Apel Cahul prin decizia din 17 decembrie 2020 a admis apelul declarat de Maria Ștefăniță. A casat integral hotărârea din 1 iulie 2020 a Judecătorei Cahul, sediul Central, în cauza civilă, la acțiunea Lidiei Ștefăniță împotriva lui Ion Ștefăniță și Mariei Ștefăniță, intervenient accesoriu IP „Agenția Servicii Publice”, Serviciul Cadastral Teritorial Cahul, și a pronunțat o nouă hotărâre, după cum urmează: A respins acțiunea înaintată de Lidia Ștefăniță împotriva lui Ion Ștefăniță și Maria Ștefăniță, intervenient accesoriu IP „Agenția Servicii Publice”, Serviciul Cadastral Teritorial Cahul cu privire la declararea nulității contractului de donație, repunerea părților în situația anterioară, rectificarea înscrierii în Registrul bunurilor imobile și încasarea cheltuielilor de judecată, ca fiind neîntemeiată. A anulat măsurile de asigurare aplicate asupra imobilului cu nr. cadastral XXXXX.013.01, situat în mun. Cahul, str. Trandafirilor 20A, aplicate prin încheierea din 22 iulie 2019 a Judecătorei Cahul, sediul Central.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție opinează că, în speță, instanța de apel a determinat corect raportul juridic dedus judecătii, circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei au fost stabilite și elucidate pe deplin, probelor prezentate li-a fost dată apreciere completă, obiectivă și sub toate aspectele, decizia instanței de apel fiind legală și întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor și intereselor legale a participanților la proces.

Conform art. 20 alin. (1) din Codul familiei, bunurile dobândite de către soți în timpul căsătoriei aparțin ambilor cu drept de proprietate în devălmășie, conform legislației.

În sensul art. 21 alin. (2)-(4) din Codul familiei, fiecare dintre soți este în drept să încheie convenții prin care să dispună de bunurile comune, cu excepția bunurilor imobile, acordul celuilalt soț fiind prezumat. Convenția contrară

dispozițiilor prezentului cod, prin care se micșorează ori se suprimă comunitatea de bunuri, este declarată nulă de către instanța judecătorească. Convenția încheiată de unul dintre soți poate fi declarată nulă de către instanța judecătorească, la cererea celuilalt soț, dacă se va stabili că cealaltă parte a convenției a știut sau trebuia să fi știut că al doilea soț este împotriva încheierii convenției respective. Cererea privind declararea nulității convenției poate fi depusă în termen de 3 ani din momentul când celălalt soț a aflat sau trebuia să fi aflat despre încheierea acesteia.

În conformitate cu prevederile art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, probele se adună și se prezintă de către părți și de alți participanți la proces. Dacă în procesul de adunare a probelor apar dificultăți, instanța este obligată să contribuie, la solicitarea părților și altor participanți la proces, la adunarea și prezentarea probelor necesare, cu excepția cazurilor în care instanța constată că cererea de reclamare a probelor este înaintată în mod neîntemeiat și cu scopul vădit de a tergiversa examinarea cauzei sau proba reclamată este în mod vădit lipsită de relevanță. Probele se prezintă în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare în termenul stabilit de instanță, dacă legea nu prevede altfel.

Instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului, în sensul art. 121 Cod de procedură civilă.

Din suportul probatoriu prezent la materialele cauzei rezultă cu certitudine că Lidia Ștefăniță s-a aflat în relații de căsătorie cu Ion Ștefăniță din 22 septembrie 1984 până la 24 septembrie 2004, când au divorțat.

După desfacerea căsătoriei, la 10 mai 2005 prin hotărârea Judecătoriei Cahul s-a recunoscut dreptul de proprietate a lui Ion Ștefăniță asupra construcției nefinisate: depozit cu suprafața de 142,72m.p., secția de lăcătușărie cu suprafața de 160,5m.p. și clădirea administrativă cu suprafața de 104,28 m.p., amplasate la adresa or. Cahul, str. Trandafirilor 20A. S-a recunoscut dreptul de suprafață a lui Ion Ștefăniță asupra terenului aflat sub construcțiile nefinisate, amplasate la adresa or. Cahul, str. Trandafirilor 20A, cu suprafața de 142,72 m.p., 160,5 m.p. și 104,28 m.p.

Tot, actele cauzei denotă că Ion Ștefăniță a înregistrat la 8 iunie 2005 în Registrul bunurilor imobile, dreptul său de proprietate asupra bunurilor imobile dobândite în temeiul hotărârii din 10 mai 2005 a Judecătoriei Cahul.

Se reține că la 19 decembrie 2006, Ion Ștefăniță a înregistrat căsătoria cu Maria Ștefăniță (Rîcu), iar la 11 martie 2013, Ion Ștefăniță a donat soției sale, Maria Ștefăniță, $\frac{1}{2}$ cotă-parte din bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX.013.01, situat în or. Cahul, str. Trandafirilor 20A, construcție nefinalizată (oficii și finanțe), cu suprafața de 104,28 m.p.

În atare circumstanțe Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră întemeiată concluzia instanței de apel, prin care a indicat că pentru a fi incidente în prezenta cauză dispozițiile art. 369 alin. (2)-(3) Cod civil (în redacția de până la 1 martie 2019) în coroborare cu art. 21 alin. (2)-(4) Codul familiei, intima Lidia Ștefăniță urma să demonstreze prin probe pertinente și concludente, dreptul său de proprietar devălmaș asupra bunului imobil cu nr. cadastral XXXXX.013.01, situat în or. Cahul, str. Trandafirilor 20A, construcție nefinalizată (oficii și finanțe), cu suprafața de 104,28 m.p., obiect al contractului de donație nr. 2852 din 11 martie 2013, or, din probele administrate la

dosar, se atestă cu certitudine că Ion Ștefăniță a dobândit și înregistrat dreptul de proprietate asupra bunului imobil cu nr. cadastral XXXXX.013.01, situat în or. Cahul, str. Trandafirilor 20A, după data divorțului său de intimata Lidia Ștefăniță.

Conform art. 20 alin. (5) Codul familiei, sunt proprietate în devălmășie a soților bunurile care au fost dobândite din ziua încheierii căsătoriei până în ziua încetării acesteia. Instanța judecătorească este în drept, în baza cererii soțului interesat care nu este vinovat de desfacerea căsătoriei, să declare bunurile dobândite de către el în perioada cât soții au dus gospodării separate proprietate a acestuia.

Or, la caz, Lidia Ștefăniță nu a prezentat instanței o hotărâre judecătorească definitivă în temeiul căreia bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX.013.01, situat în mun. Cahul, str. Trandafirilor 20A, să fie recunoscut ca proprietate comună în devălmășie a foștilor soți Ion Ștefăniță și Lidia Ștefăniță, situație care la încheierea contractului de donație din 11 martie 2013 ar fi impus lui Ion Ștefăniță, sub sancțiunea nulității, acordul în scris al Lidiei Ștefăniță.

De altfel, corect instanța de apel a considerat ca neîntemeiate invocările Lidiei Ștefăniță în sensul că banii pentru procurarea bunului imobil cu nr. cadastral XXXXX.013.01 au fost achitați în anii 2000-2001, fapt constatat în hotărârea din 10 mai 2005 a Judecătoriei Cahul, perioadă în care se afla în relații de căsătorie cu Ion Ștefăniță, întrucât aceste circumstanțe sunt irelevante pentru soluționarea cauzei, reieșind din obiectul acțiunii de declararea nulității contractului de donație.

Sursele financiare utilizate pentru procurarea bunului imobil, nu prezintă importanță pentru cauză și nici nu confirmă temeinicia cerinței de declarare a nulității contractului de donație, în condițiile în care Lidia Ștefăniță nu a demonstrat prin probe pertinente dreptul său de proprietar devălmaș al bunului imobil cu nr. cadastral XXXXX.013.01.

Colegiul consider ca fiind corectă și argumentarea instanței de apel, prin care a indicat că acel fapt că bunul imobil a fost procurat în perioada căsătoriei între Ion Ștefăniță și Lidia Ștefăniță, iar dreptul de proprietate asupra acestuia a fost dobândit și înregistrat la organul cadastral după desfacerea căsătoriei, nu atestă în mod automat că respectivul bun imobil este proprietate comună în devălmășie a foștilor soți, ori, în cazul bunurilor imobile, dreptul de proprietate se dobândește la data înscrierii în Registrul bunurilor imobile, cu excepțiile prevăzute de lege, pornind de la sensul dispozițiilor art. 321 alin. (2) Cod civil (în redacția de până la 1 martie 2019).

Așadar, prima instanță greșit a constatat că bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX.013.01 fiind procurat din contul mijloacelor bănești proprietate comună în devălmășie, și că la data încheierii contractului de donație 11 martie 2013, Ion Ștefăniță urma să solicite acordul scris al fostei soții, Lidia Ștefăniță, situație care în temeiul legii duce la nulitatea absolută a contractului de donație din 11 martie 2013, or, Lidia Ștefăniță nu a demonstrat că bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX.013.01, obiect al contractului de donație, este proprietate comună în devălmășie a sa și a lui Ion Ștefăniță pentru a fi necesar acordul în scris al său la donarea bunului imobil.

Conform art. 217 alin. (1) Cod civil (în redacția de până la 1 martie 2019), nulitatea absolută a actului juridic poate fi invocată de orice persoană care are un interes născut și actual. Instanța de judecată o invocă din oficiu.

În temeiul art. 219 alin. (1), (2) Cod civil (în redacția de până la 1 martie 2019), actul juridic nul încetează cu efect retroactiv din momentul încheierii. Dacă din conținutul său rezultă că poate înceta numai pentru viitor, actul juridic nu va produce efecte pentru viitor. Fiecare parte trebuie să restituie tor ceea ce a primit în baza actului juridic nul, iar în cazul imposibilității de restituire, este obligată să plătească contravaloarea prestației.

Astfel, prin prisma normelor precitate, este lipsită de temei cerința Lidiei Ștefăniță referitor la declararea nulității contractului de donație nr. 2852 din 11 martie 2013 încheiat între Ion Ștefăniță și Maria Ștefăniță, prin care a fost donată ½ cotă-parte din bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX01301, situat în or. Cahul, str. Trandafirilor 20A, motiv pentru care respectiva cerință corect a fost respinsă de instanța de apel, ori, contractul de donație fiind autentificat notarial se bucură de prezumția legalității și autenticității până la proba contrară, situație care nu a fost demonstrată, la caz, de către Lidia Ștefăniță.

Subsidiar, corect au fost respinse și cerințele Lidiei Ștefăniță în ceea ce privește repunerea părților în situația anterioară încheierii contractului de donație din 11 martie 2013 și rectificarea înscrierii în Registrul bunurilor imobile, întrucât înregistrarea dreptului de proprietate a Mariei Ștefăniță asupra a ½ cotă-parte din bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX01301, situat în or. Cahul, str. Trandafirilor 20A s-a efectuat în baza unui act juridic legal.

În conexiunea celor relatate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel, prin prisma argumentelor expuse în cererea de chemare în judecată, cât și cele expuse în cererea de apel, în raport cu materialele cauzei, întemeiat a concluzionat în sensul respingerii acțiunii, alegațiile recurente fiind nefondate, deoarece materialele cauzei în coroborare cu normele materiale denotă contrariul.

Cele supra relatate, în ansamblu atestă faptul că concluzia instanței de apel, este justă, având la bază un cumul de dovezi administrate, cărora le-a fost dată o apreciere juridică cuvenită, iar argumentele aduse de recurentă în susținerea poziției sale, sunt pur declarative și fără un suport legal și probatoriu.

Urmare a celor indicate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră neîntemeiate afirmațiile recurente precum că instanța de apel nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele ce au importanță pentru soluționarea cauzei, nefiind dovedite circumstanțele considerate de instanță ca stabilite, iar concluziile instanței expuse în hotărâre, sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei, deoarece acestea contravin constatărilor relatate.

Față de cele ce preced și având în vedere faptul că decizia instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurentă sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține decizia instanței de apel.

În conformitate cu art. 442, 444, art. 445 alin. (1) lit. a), alin. (3) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Lidia Ștefăniță, reprezentată de avocatul Maxim Todorov.

Se menține decizia din 17 decembrie 2020 a Curții de Apel Cahul, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Lidia Ștefăniță împotriva lui Ion Ștefăniță și Mariei Ștefăniță, intervenient accesoriu Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”, Serviciul Cadastral Teritorial Cahul cu privire la declararea nulității contractului de donație, repunerea părților în situația anterioară, rectificarea înscrierii în Registrul bunurilor imobile și încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari

Mariana Pitic

Galina Stratulat